

Leesvoer uit de regio

Nr. 07
2022

Het Booijink Veevoeders magazine houdt u op de hoogte van alle ontwikkelingen rondom de mengvoederbranche.

>8

Maatvoerders: onze
kracht, uw voordeel

>10

Het Comité van
Graanhandelaren

BOOIJINK
VEEVOEDERS

"Groot genoeg om te kunnen concurreren en klein genoeg om u te kennen"

Colofon

Redactie: Vié Virtual Office Support
Opmaak: Buro Naomi
Druk: DDMC Digitale druk

Inhoudsopgave

Het Booijink Veevoeders Magazine verschijnt vier keer per jaar. Met dit magazine informeren wij u over wat er allemaal speelt in de varkens- en rundveehouderij en brengen wij u op de hoogte van de belangrijkste facetten binnen nutritie (voersamenstelling) en grondstoffen. Ook laten we iedere editie een medewerker aan het woord. Kortom, dit magazine biedt u een uniek kijkje in onze keuken.

>5
Voorwoord door
Giel Booijink

>6
Een goede start
met de "Biestcheck"

>8
Maatvoerders:
onze kracht, uw voordeel

>10
Het Comité van
Graanhandelaren

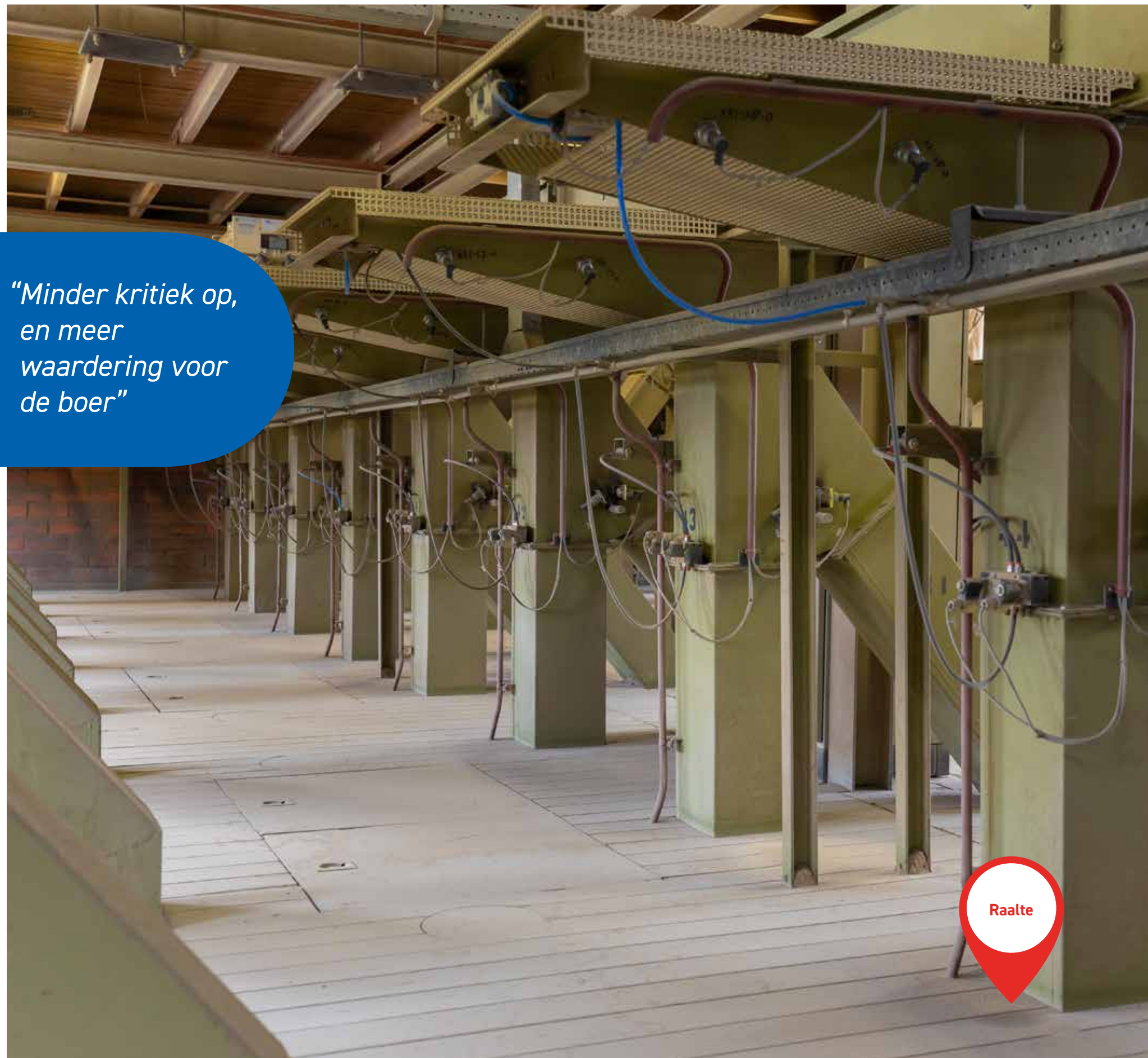

>12
Mycotoxines:
onzichtbare gifstoffen

>14
Medewerker aan
het woord

*"Booijink
Veevoeders is
aangesloten bij
het MJA-
convenant"*

Schoolstraat 2
8102 EM Raalte

Giel Booijsink

Paul Booijsink

Voorwoord

De Nederlandse agrarische sector speelt een belangrijke rol in onze voedselvoorziening. Het beschikbaar hebben van voldoende veilig, gezond en verantwoorde voeding staat hierin centraal. De consumenten zijn hier de afgelopen jaren veel kritischer op geworden. Zowel op wat goed is voor henzelf, maar ook op wat goed is voor natuur en milieu. Op zich vind ik dit een goede zaak en ben ik met beide heel bewust bezig. Wat ik me echter ook regelmatig afvraag is of de consument daarbij óók kritisch is op de bronnen waar ze hun informatie vandaan halen.

Door de vele informatie die over gezond eten, leven en het milieu te vinden is, ervaar ik dat je door de bomen het bos niet meer kunt zien. Voedingcoaches, voedingsites en boeken, ze schieten als paddenstoelen uit de grond en informeren de consument over wat goed en slecht is. Iedereen kan wel ergens op internet of in de media vinden wat gezond of ongezond is en wat juist wel of niet aansluit bij de eigen visie op voeding- en gezondheidsthema's of natuur en milieu. Ik vraag me vaak af wie of wat je nou werkelijk moet geloven. Wie communiceert echt vanuit gedegen en betrouwbaar onderzoek en wie communiceert vanuit een eigen mening of gevoel? Voor de consument is het in deze tijd, waarin iedereen alles op internet kan zetten en waarin ook de media wisselende informatie brengt, heel lastig om te bepalen wat waarheid is en waar je goed aan doet op het gebied van voeding, leven en milieu.

De kritische consument, de kritische media en de regels en wetten vanuit de overheid, het totaal maakt het er voor de agrarische sector niet makkelijker op. Het anticiperen hierop, de wisselende markt, de concurrentie met het buitenland, hoge (verplichte) investeringskosten, et cetera, is bij elkaar opgeteld meer dan genoeg. Het legt de werkdruk voor agrariërs flink hoog en bezorgt hen veel kopzorgen. Jammer genoeg wordt de boer door de consument en ook door de media tegenwoordig niet altijd in het juiste daglicht gezien. Er is veel kritiek, en maar

weinig waardering. En dat is niet wat de boer verdient.

Al jaren is de Nederlandse agrarische sector internationaal gezien een voorbeeld van kennis en innovatie en worden er voortdurend stappen gezet in het belang van gezonde voeding, dierwelzijn en duurzaamheid. Dat consumenten uit veel verschillende bronnen informatie halen is ook door de agrariër van tegenwoordig niet onopgemerkt gebleven. Steeds vaker zie je dat boeren en betrokkenen zelf het heft in handen nemen en naar buiten treden met feiten, eigen ervaringen, werkwijzen en processen in hoe ons voedsel tot stand komt. Dit betrekken en inspireren van de consument bij de agrarische sector is zeer waardevol. Het helpt om een eerlijker en rijker beeld te schetsen van de Nederlandse boer, hun werk, hun passie en hun daadwerkelijke inzet om gezonde voeding te produceren met daarbij oog en liefde voor dier én natuur en milieu.

Ik gun het de Nederlandse boer van harte dat er meer waardering voor hen komt en dat de consument weer trots is op de Nederlandse boer.

Giel Booijsink

Een goede start met de "Biestcheck"

Biest is de belangrijkste start voor pasgeboren biggen. In tegenstelling tot een baby worden biggen zonder afweer geboren. Wanneer een big niet voldoende biest binnen krijgt, kan dit voor problemen zorgen met als gevolg meer uitval, kleine biggen en minder uniforme koppels. Om goed inzicht te krijgen heeft Booijink Veevoerders de "Biestcheck" ontwikkeld. Deze check bestaat uit drie onderdelen die u in samenwerking met een specialist, gedeeltelijk of in zijn geheel kan uitvoeren op uw bedrijf. De drie onderdelen zijn: Biestkwaliteit, Biestopname en Geboortegewicht.

Een zeug moet tijdens het werpen een topprestatie leveren. Zo moet het werpproces vlot verlopen en moet de melkgift en daarbij de biest goed op gang komen. Een goede conditie, een stressvrije omgeving, een goede hygiëne en een goed klimaat zijn zaken die dit tot een succes kunnen brengen.

Aan de zeug en de omgeving kan het niet liggen, moet het uitgangspunt zijn. Toch is er in de loop der jaren een probleem ontstaan. Het aantal levend geboren biggen is flink gestegen en er worden steeds meer biggen gespeend

bij een zeug. Wat niet gestegen is, is de hoeveelheid biest dat een zeug geeft. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat een zeug gemiddeld 3 tot 4 kg biest geeft, variërend van 0,5 tot wel 8 kg! Een big met een gemiddeld geboortegewicht heeft 250 gram biest nodig. Een big moet minstens 160-170 gram per kg lichaamsgewicht opnemen om überhaupt kans te hebben op overleving. Stel dat een zeug 16 biggen heeft en 3 kg biest. Dan is er 188 gram biest per big, wat al aan de lage kant is, en het is maar de vraag of alle biggen die hoeveelheid binnen krijgen.

"De biestgift van een zeug is gelijk gebleven"

Rob Groot Beumer
Specialist
varkenshouderij

De hoeveelheid biest is niet te meten. Je kan moeilijk een zeug helemaal leeg melken en kijken hoeveel ze geeft. Om toch een beeld te krijgen van de status van een bedrijf op het gebied van biest, heeft Booijink Veevoerders het programma "Biestcheck" ontwikkeld. Het programma bestaat uit drie onderdelen. Het eerste onderdeel, de "Biestkwaliteit", bekijkt de kwaliteit van de biest met behulp van een refractometer. Dit is een eenvoudig meetinstrument wat ook al jaren gebruikt wordt in de rundveehouderij. Uit eigen onderzoek bij onze klanten is gebleken dat deze meter ook een prima instrument is voor de varkenshouderij. Met de refractometer meet je de brix waarde. Hieraan kun je zien wat de kwaliteit van de biest is, de kwaliteit is goed wanneer de biest veel antistoffen bevat. Hoe hoger de Brix waarde, hoe hoger de hoeveelheid antistoffen (immunoglobinen).

Het volgende onderdeel, de "Biestopname", bepaalt het aantal antistoffen in het bloed van de big. Het geeft een beeld van de biestopname van de biggen. Het onderzoek wordt uitgevoerd in samenwerking met de dierenarts, omdat er middels bloedonderzoek bekeken moet worden hoeveel antistoffen een big heeft. In de meeste gevallen wordt het bloed van de lichtste, middelste en zwaarste big afgenomen. Het onderzoek geeft een goed beeld over de verdeling van de biest over de biggen.

Het laatste onderdeel is het "Geboortegewicht". Het geboortegewicht is heel belangrijk voor de opname en vitaliteit van de biggen. Zwaardere en vitalere biggen zijn efficiënter in het opnemen van melk, masseren het uier beter en stimuleren zo de melkproductie. Daarnaast hebben biggen die lichter dan 1 kg zijn een

verhoogde kans op sterfte. En als deze biggen er toch doorheen komen, blijven ze vaak achter. Met dit onderdeel van de "Biestcheck" worden alle geboren biggen van een zeug gewogen. Deze gegevens worden geanalyseerd en geven een duidelijk beeld van de geboortegewichten, maar ook van de spreiding van de gewichten.

Kortom, de "Biestcheck" geeft een goed beeld op het belangrijkste moment van het leven van uw biggen. En het geeft u handvaten waarmee u gelijk aan de slag kan. Bent u nieuwsgierig geworden, neem dan contact op met Booijink Veevoerders.

"De refractometer is een prima instrument"

**Maatvoerders:
onze kracht,
uw voordeel**

In de eerste editie van dit magazine heb ik u laten kennis maken met de werkwijze van Booijink Veevoerders en de logistiek die de volgorde van en processen bij de productie van maatvoerders mogelijk maakt. Wat net zo belangrijk is voor u als klant, zijn de voordelen van maatvoerders op het rundveebedrijf. Zeker als we die afzetten tegen het voeren van slechts twee of drie enkelvoudige grondstoffen op uw bedrijf.

Martin Damhuis
Nutritionist
rundveevoerders,
specialist
rundveehouderij

De tijd dat we op het melkveebedrijf één productiebrok voerden en één standaard eiwitbrok ligt alweer ver achter ons. De grote vraag naar bedrijfsspecifieke voeders heeft ons altijd gestimuleerd om onze fabrieken daar continue op in te blijven richten. Uiteraard met slechts één doel: u moet er als klant direct voordeel mee bereiken binnen uw bedrijf! Hierbij houden we altijd rekening met het aantal beschikbare silo's op uw bedrijf, de voermogelijkheden (zoals een voermengwagen, een krachtvoercomputer of automatisch melksysteem) en mogelijke andere factoren. Omdat we in de fabriek de beschikking hebben over ten minste een honderdtal verschillende grondstoffen, mineralen,

premixen en vloeistoffen kan zeer specifiek een voer worden gemaakt dat aansluit bij uw wensen.

Door middel van een zeer goed uitgerust optimalisatieprogramma worden de samenstellingen van de voeders tot op 0,01% berekend. Enerzijds stellen we samen met de klant de eisen vast waaraan het voer moet voldoen. Hierbij moet u denken aan de VEM, DVE+ en OEB, zetmeelgehalte, gehalten aan vitaminen- en sporenelementen, toevoegingen van supplementen met een specifieke werking, et cetera. Anderzijds bevat dit programma alle beschikbare grondstoffen die in onze fabriek aanwezig zijn.

Door de dagelijkse analyse van de grondstoffen worden de voederwaarden voortdurend aangepast aan onder andere seizoensinvloeden en werelddeel van herkomst. Hierbij houden we rekening met het maximale percentage van een grondstof dat wenselijk wordt geacht voor uw dieren. Zo bent u er als klant van verzekerd dat op deze wijze alle noodzakelijke ingrediënten worden opgenomen in op maat gemaakt voer en dat er geen verspilling plaats vindt door overdosering.

Doordat marktprijzen en beschikbaarheid van grondstoffen sterk kunnen fluctueren (dat hebben we het afgelopen jaar allemaal ervaren) wordt de samenstelling voor uw bedrijf zo aangepast, dat altijd op de goedkoopst mogelijke manier aan alle eisen wordt voldaan. Kleine verschuivingen in grondstof aandelen kunnen zo maar leiden tot krachtvoer dat € 1,00 / 100 kg goedkoper wordt zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit.

Doordat we met zeer veel grondstoffen werken, kunnen ook kleine aandelen kwalitatief hoogwaardige producten worden verwerkt, die u als veehouder nooit los zou kopen. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld lijnzaad, lupinen of bepaalde vitaminen. Ook kunnen granen, die voor de beschikbaarheid in de pens eerst moeten worden gemalen, in kleine hoeveelheden worden bijgemengd. Last but not least is het een feit dat we zeer veel verschillende mineralen en sporenelementen in kleine hoeveelheden vanuit onze silo's relatief goedkoop kunnen bij mengen. Indien u slechts twee of drie losse grondstoffen zou inzetten op uw bedrijf, wordt misschien bespaard op maal/meng-kosten, maar er zal altijd een zeer eenzijdig aanbod voor uw dieren zijn. Hierdoor kan onmogelijk aan eisen zoals optimale verteringssnelheden, aminozuren naar behoefte en de meest gewenste energie/eiwit-verhouding worden voldaan. Verder zien we bij het voeren van losse grondstoffen het aandeel

*“Grondstoffen
worden dagelijks
geanalyseerd”*

verliezen en de kans op mycotoxinen en schimmels toe nemen. Dit is met name het geval als die grondstoffen in grotere hoeveelheden los op het boeren erf wordt gestort.

Samenvattend kunnen we het volgende concluderen: meng- en maatvoerders kunnen in relatief kleine hoeveelheden worden geproduceerd. Hierdoor kunnen we snel inspelen op wisselende omstandigheden door gewijzigd ruwvoeraanbod, inzet van bijproducten et cetera. Doordat we kunnen kiezen uit zeer breed aanbod van grondstoffen zal altijd een zo goedkoop mogelijk en passend voer voor u worden geproduceerd.

*“Booijink beschikt
over een zeer
breed assortiment
grondstoffen”*

*“Altijd passend
voer voor de klant
op de goedkoopst
mogelijk manier”*

Het Comité van Graanhandelaren

Het Comité van Graanhandelaren is opgericht in 1872 door de Rotterdamse graanhandelaren. Het Comité droeg vanaf de oprichting duidelijk het stempel van een vereniging van commerciële importeurs, waarbij de handel in buitenlandse granen voorop stond. In de tijd van de oprichting van het Comité werd ook de Nieuwe Waterweg in gebruik genomen. Dankzij deze uitstekende verbinding van Rotterdam met de zee en de economische ontwikkelingen in West-Europa aan het einde van de 19e eeuw, groeide Rotterdam in snel tempo uit tot het belangrijkste distributiecentrum voor granen in West-Europa.

Rotterdam als het centrale distributiecentrum voor granen trok allerlei activiteiten aan, zoals de termijnmarkt in granen. De Duitse ontvangers waren zeer afhankelijk van de aanvoer via Rotterdam en daardoor veroordeeld tot samenwerking met de Rotterdamse graanhandel op contractengebied. Het lag voor de hand dat het Comité het beheer van internationale graancontracten en het daarbij behorende arbitrage-instituut onder haar beheer kreeg. De commerciële importeurs bepaalden in hoge mate het beleid van het Comité. De organisatie kreeg steeds meer een coördinerende taak in de graanhandel. Door mee te gaan met de ontwikkelingen groeide het Comité uit tot de belangrijkste, internationale graanhandelsorganisatie in West-Europa.

De laatste jaren is het Comité geëvolueerd van een commerciële importeursvereniging naar een belangenbehartigende organisatie, waarin ook rekening wordt gehouden met de belangen van de industriële verwerkers van zaden, veevoedergrondstoffen en oliezaden. Het huidige ledenbestand geeft deze grote verandering duidelijk aan, net als de betrokkenheid bij maatschappelijke discussies over milieuvraagstukken, kwaliteitsaspecten van grondstoffen en over genetisch gemodificeerde grondstoffen.

Door de jaren heen heeft het Comité vele fusies doorgemaakt. De laatste fusies dateren van het begin van deze eeuw. In 2000 fuseerde Het Comité met de Vereniging Amsterdamse Graanhandel (VAG). In 2001 vond er een fusie plaats met de Federatie van Nederlandse Handelaren in Granen, Zaden en Peulvruchten (Federatie GZP).

Booijink Veevoeders is als mengvoederbedrijf lid van het Comité.

“Het Comité is de belangrijkste internationale graanorganisatie in West-Europa”

“Booijink Veevoeders is lid van het Comité”

“Van commerciële importeursvereniging naar een belangenbehartigende organisatie”

Tomas Wagenaar
Grondstoffen-
planning
en allround
medewerker

*“Jonge dieren
zijn het meest
gevoelig”*

Mycotoxines: onzichtbare gifstoffen

Mycotoxines zijn schadelijke stoffen die in grondstoffen kunnen zitten, zoals granen. Mycotoxines worden door schimmels geproduceerd en zijn met het blote oog niet zichtbaar. Vaak wordt aan de hand van de hoeveelheid schimmels geschat of mycotoxines in het voer zitten. Helaas geeft dit een vertekend beeld. Wanneer schimmels niet (meer) aanwezig zijn, betekent dat niet dat er geen mycotoxines aanwezig zijn.

Fennie Bouwknecht
Nutritionist

Wereldwijd komen mycotoxines voor in granen en sojaproducten. De aanwezigheid en groei van schimmels die voor mycotoxines kunnen zorgen is grotendeels afhankelijk van het klimaat. Warme temperaturen en een hoge luchtvochtigheid kunnen leiden tot meer schimmelgroei in de planten. Daarnaast krijgen schimmels de kans om te groeien als de plant beschadigd raakt. Bijvoorbeeld door wind en regen, insecten of konijnen die aan de plant knagen. Schimmels vormen zich voornamelijk voordat er geoogst wordt, als het gewas nog op het land staat.

Tijdens de oogst en opslag blijven mycotoxine gehalten constant, mits de eventuele schimmelgroei geremd wordt. Wanneer er geen schimmel-remmende

maatregelen worden genomen, blijft de schimmel aanwezig en zal het mycotoxine gehalte in veel gevallen toenemen. Tijdens de opslag kan schimmelgroei geremd worden door grondstoffen koel en droog op te slaan. Wanneer ruwvoer wordt ingekuuld kunnen er schimmeldodende stoffen ingemengd worden. Ook al worden schimmels verwijderd, mycotoxines blijven alsnog achter in dezelfde hoeveelheid. Daarnaast zijn mycotoxines bestendig tegen verschillende voerverwerkingsprocessen, zoals verhitten. Toch zijn er wel maatregelen die genomen kunnen worden om het mycotoxine gehalte in het voer zo veel mogelijk terug te dringen.

De belangrijkste stap hierin is het regelmatig monitoren en identificeren van

de aanwezigheid van mycotoxines in de grondstoffen. Hierbij is het van belang dat het monster vanaf verschillende plekken in de silo of kuil genomen wordt. Mycotoxines zijn binnen een lading voer of kuil namelijk niet gelijkmatig verdeeld. Al in de plant zijn mycotoxines oneven verdeeld, wat alleen maar meer wordt tijdens transport en opslag. Hierdoor kunnen zogenaamde 'hot spots' ontstaan.

Een tweede stap is het schonen en zeven van sommige grondstoffen, zoals granen en graanbijproducten. Schimmels die mycotoxines produceren zitten over het algemeen aan de buitenkant van de gewassen, dus op de stengels en het kaf. Door deze delen al zoveel mogelijk uit de granen te verwijderen, kan een deel van de mycotoxines ook al verwijderd worden. Na het zeven blijven dan geschoonde granen over. Geschoonde granen worden vooral veel in jongdiervoeding gebruikt. Jonge dieren zijn namelijk het gevoeligst

voor mycotoxines. Kalveren of biggen die net gespeend zijn, hebben nog geen volgroei maagdarmkanaal en eventueel al een goed ontwikkelde pens. Ze zijn veel minder in staat om zelf mycotoxines onschadelijk te maken. Hierdoor zullen jonge dieren sneller en heftiger reageren op mycotoxines in het voer.

Als extra hulpmiddel kan er gebruik gemaakt worden van mycotoxine-remmende stoffen in het eindvoer. Deze toevoegingen maken bepaalde mycotoxines onschadelijk door zich eraan te binden. Stoffen die ingezet worden als mycotoxine-remmers zijn onder andere klei, gistcellen of silicaten. Niet alle mycotoxines worden echter goed gebonden door deze stoffen.

In Nederland zijn er maar een aantal mycotoxines die voorkomen en schade kunnen aanrichten bij dieren. Hoe gevoelig de dieren zijn hangt heel erg af van het

type mycotoxine en de diersoort. Zo zijn varkens, en met name speenbiggen, erg gevoelig voor mycotoxines. Terwijl herkauwers veel minder snel reageren en hogere doses mycotoxines kunnen verdragen, omdat zij mycotoxines al voor een groot deel onschadelijk kunnen maken in de pens.

*“Mycotoxines
zijn bestand
tegen verhitting”*

“Mycotoxines zijn onzichtbare stoffen”

Medewerker aan het woord

Paul Booijink
Directeur

Hoe oud ben je?

35 jaar

Ben je getrouwd?

Ik ga binnenkort trouwen.

Heb je kinderen?

Nee

Waar woon je?

Luttenberg

Ben je daar ook geboren?

Ik ben daar opgegroeid.

Hoe lang werk je al bij Booijink Veevoeders?

Ongeveer 8 jaar.

Wat doe je precies?

Ik ben verantwoordelijk voor de financiën en verkoop.

Hoe kom je aan je kennis?

Ik heb in Wageningen bedrijfs- en consumentenwetenschappen gestudeerd. En natuurlijk van mijn vader en oom die beiden bij Booijink hebben gewerkt.

Hoe ziet je toekomst eruit bij Booijink?

Zonnig. Ik denk dat mensen hun vlees, melk en eieren liever van authentieke dieren willen consumeren dan gekweekt vanuit een laboratorium. Daardoor blijft er vraag naar kwalitatief goed voer en advies.

Wat zou je nog graag willen bereiken binnen Booijink?

Ik zou Booijink Veevoeders graag willen overdoen naar een volgende generatie.

Waarom zou je Booijink aanbevelen bij de boer?

Booijink is betrouwbaar.

Wie of wat is je favoriete artiest/band?

Ik heb niet echt een favoriet, ik vind veel mooi.

Wat is je favoriete film?

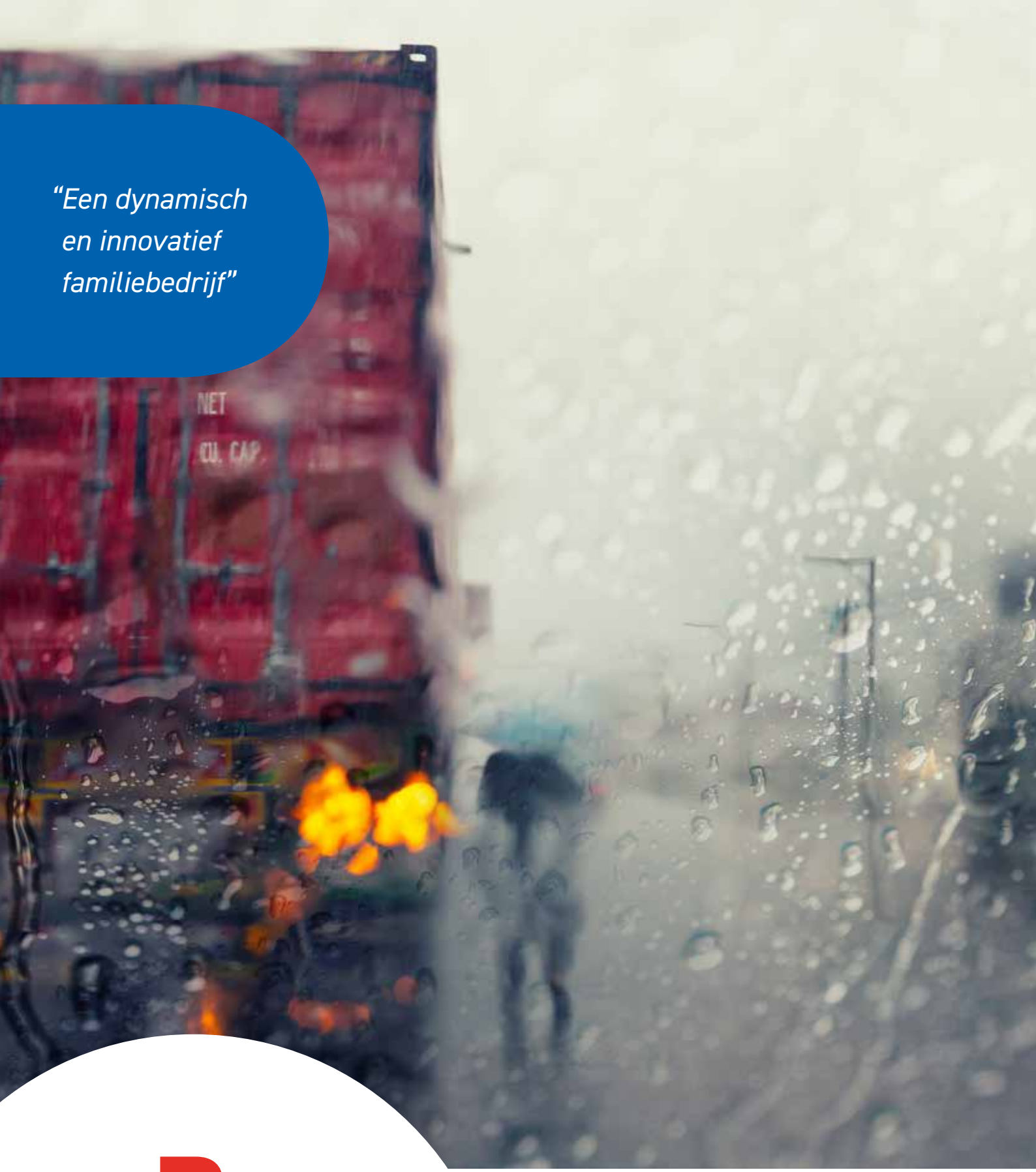
Geen voorkeur, ik hoop dat er veel nieuwe films bij blijven komen.

Wat is je lievelingseten?

Dürüm döner, Beef Wellington, karbonade

Dit is de
afzakmachine

A blurred, artistic photograph of a rainy night street scene. On the left, a red container is visible with the words "NET" and "EU. CAP." printed on it. In the center, a person is walking with a blue umbrella. The ground is wet and reflects the lights, with many water droplets visible on the surface. The overall mood is atmospheric and dynamic.

*“Een dynamisch
en innovatief
familiebedrijf”*

■ **BOOIJINK** ■
V E E V O E D E R S

Contact

Postbus 95
8100 AB Raalte

0572-345200
info@booijinkveevoeders.nl

booijinkveevoeders.nl